

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola Krupka

Lípová 434, 417 42 Krupka

Identifikátor: 600 084 931

Termín konání orientační inspekce: 17. – 18. dubna 2001

Čj.	083 150/01-4017
Signatura	of5ku120

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola (dále ZUŠ) Krupka byla založena v roce 1992. Od 1. ledna 1995 pracuje jako příspěvková organizace s právní subjektivitou. Zřizovatelem školy je Město Krupka, Mariánské náměstí 22, 417 42 Krupka 1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení bylo vydáno Školským úřadem v Teplicích 22. května 1996 pod č.j. 113/96-01 (změna zařazení s účinností od 1. září 1998).

Plánovaná kapacita ZUŠ je 260 žáků. Podle podkladové dokumentace předložené ředitelem školy navštěvuje školu ve školním roce 2000/2001 celkem 196 žáků. Vyučování zajišťuje 15 učitelů, 9 z nich je externích. Jedna vyučující je v současné době na mateřské dovolené. Většina učitelů má na ZUŠ pouze částečné úvazky.

Budova ZUŠ je původně obytná vila v klidové části města, která je umístěná v zahradě.

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

ZUŠ Krupka má zřízeny obory hudební (HO), výtvarný (VO) a taneční (TO). Výuka HO probíhá v budově ZUŠ v Lípové ulici. Provoz VO a TO je zabezpečen v pronajatých prostorách Centra dětí a mládeže, vzdáleného cca 800 m od budovy ZUŠ. Toto odloučené pracoviště není uvedeno v Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení.

Vzdělávací program žáků je stanoven Vyhláškou č. 292/1991 Sb., o základních uměleckých školách.

Z celkového počtu 196 žáků jich navštěvuje HO 167, VO 10 a TO 19.

V průběhu inspekční činnosti byla posuzována kvalita vzdělávání HO, VO a oblast řízení školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební obor

V HO bylo hospitováno celkem šest vyučovacích hodin v předmětech hra na klavír, housle, zobcovou flétnu a hudební nauka (HN). Výuka je realizována podle učebních plánů č. 1, 2a, 2b, 3, 5a, 6, 8, 10, 15, 16, které byly schváleny MŠMT ČR (č.j. 18.418/1995-25). Učební plán č. 1, který má tři varianty, nebyl ředitelem školy blíže specifikován.

Plánování učiva je individuální, formou studijních plánů, které jsou součástí třídní knih. Většina těchto plánů je velmi dobře zpracována, obsahují kromě stanovených cílů a přehledu vybraného notového materiálu ještě stručnou charakteristiku žáka a jeho dosavadních výsledků.

Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá schváleným učebním osnovám. V několika případech zaznamenané nižší nároky vyučujících na rozsah zadávaných úkolů souvisí pravděpodobně s problémy v domácí přípravě žáků.

Nabídka nepovinných předmětů není využívána. Zavedení dalších předmětů by si vyžádalo nárůst školného, což podle vyjádření ředitele nelze realizovat vzhledem k sociálnímu složení obyvatelstva této oblasti.

V HO vyučuje celkem 11 učitelů předmětům hra na klavír, elektronické klávesové nástroje, housle, kytaru, dechové nástroje a zpěvu, dále přípravné hudební výchově (PHV) a hudební nauce (HN). Pouze dva učitelé nemají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost.

Část vyučujících vykonává další uměleckou nebo pedagogickou činnost (např. Konzervatoř Teplice, Severočeská filharmonie apod.).

Vybavení jednotlivých učeben je jednoduché, bez větších nároků na estetický vzhled. Pro individuální a zejména kolektivní výuku oboru jsou v budově ZUŠ prostory omezené. Učebna HN má kapacitu 16 pracovních míst. Univerzální velikost lavic ani rozloha neumožňuje využít pestřejší formy práce (např. pohybové hry). Vyučující má k dispozici menší tabuli s notovou osnovou, audio i videotechniku. Chybí další pomůcky (např. vyobrazení hudebních skladatelů, hudebních nástrojů apod.), které by umožnily vyučující pracovat s větší názorností.

Pro realizaci programů PHV není v budově odpovídající učebna. Proto je větší část výuky přesunuta do prostor spádových mateřských škol. Vlastní vzdělávání je však v rozporu s učebním plánem (č. 1) a to jak v obsahu (PHV probíhá formou výuky hry na zobcovou flétnu), tak i v organizaci (výuka probíhá ve skupinkách tří až pěti žáků, avšak učební plán stanoví 10 – 20 žáků na jednu skupinu).

Vzhledem k datu zřízení školy (v roce 1992) i omezeným finančním možnostem si ZUŠ teprve postupně buduje archiv notového materiálu, zvukových nosičů a hudebních nástrojů.

Struktura zhlédnutých hodin odpovídala věku žáků i stanoveným cílům. Při hospitacích vyučující pečlivě sledovali hru žáků v porovnání s notovým zápisem a operativně reagovali na zjištěné nepřesnosti. Veškeré potřebné informace byly předávány přiměřeně k věkovým zvláštěnostem žáků a specifickým podmínkám v jednotlivých předmětech. Dostatečně názorně byly procvičovány zejména obtížnější části skladeb. Doba nácvičku se však různila podle úrovně domácí přípravy jednotlivců. Vyučující v hodinách průběžně sledovali rozvoj dovedností žáků. Jejich vystupování bylo vřídne, cílené k pocitu úspěšnosti a radosti z práce.

V hodinách převládala pozitivní motivace. Pochopení zadávaných úkolů bylo vyučujícími průběžně ověřováno. Při kontrolách třídních knih byly zjištěny u jednotlivých vyučujících rozdíly v četnosti a pravidelnosti hodnocení žáků. V každé navštívené hodině vycházeli učitelé z dosavadních znalostí a dovedností žáků, inspekce se neseťkala s jejich neobjektivním hodnocením.

Vzájemná komunikace a interakce je založena na vzájemné důvěře a snaze, o dosažení společných cílů. Žákům je ponechán prostor pro vyjádření vlastních názorů. Jednání s nimi bylo ve všech případech otevřené, nežádoucí projevy chování nebyly v průběhu inspekce zaznamenány.

Postupové zkoušky se v HO uskutečňují ve všech hlavních předmětech podle požadavků učebních osnov, ale jejich dokumentace není vedena na předepsaných tiskopisech SEVT. Průběh zkoušek je zaznamenáván v samostatném sešitě, který však neobsahuje všechny požadované údaje (např. postup do vyššího ročníku, podpisy členů zkušební komise). Při celkovém hodnocení žáka přihlíží vyučující i k jeho aktivitě, tj. četnosti vystoupení, účasti v soutěžích apod.

Škola se zapojuje do soutěží ZUŠ nepravidelně, výraznější úspěchy nebyly inspekci zaznamenány. Také v profesní přípravě žáků nebyl HO dosud úspěšný. Podle vyjádření ředitele školy se v současné době intenzivně připravuje několik zájemců o studium na konzervatoři.

Pedagogický sbor HO je na velmi dobré úrovni. Dosažené výsledky, hodnocené úspěšnosti v soutěžích a v přípravě žáků k dalšímu studiu však nejsou zatím příliš výrazné.

Proto ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávání v HO jako průměrnou.

Výtvarný obor

Vzdělávání žáků VO je organizováno formou kolektivní výuky a vychází z učebních plánů

schválených MŠMT ČR dne 26. června 1995 pod čj. 18 418/1995 s účinností od 1. září 1995 (učební plán č. 31).

Dle podkladů (předložených inspekci ředitelem školy) i na základě kontroly třídních knih je v celém oboru vyučováno pouze 10 žáků 1. – 4. ročníku I. stupně základního studia v jedné vyučovací skupině, v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Nově přijímaní žáci jsou zařazováni přímo do 1. ročníku bez ohledu na věk. Škola nezařazuje tedy žáky do přípravných ročníků a nevyučuje podle učebního plánu č. 30.

Kvalita vzdělávání oboru byla inspekci hodnocena na základě jedné hospitace. Při sledované výuce bylo přítomno celkem 7 žáků, se kterými současně pracovaly dvě vyučující. Jedna učitelka má odbornou i pedagogickou způsobilost a druhá pouze odbornou způsobilost se zaměřením na modelování.

Výuka probíhá v pronajatých prostorách centra volného času. Pro výtvarné činnosti jsou učebny sice dostatečně světlé, avšak vzhledem ke specifickým požadavkům VO málo prostorné. K dispozici není také potřebné zázemí. Pro modelování obor používá vypalovací pec a hrnčířský kruh.

Obsah vzdělávání je rozvržen v tematickém plánu, který je formálně členěn do měsíců. Uvedený výčet námětů a technik výtvarného zpracování logicky nenavazuje, postupné metodické kroky nejsou z plánu jasné. Hodinové dotace předmětů předepsaných učebním plánem (č. 31) neodpovídají ani vzhledem k odborné specializaci jedné z vyučujících. Organizace sledované dvouhodinové lekce vycházela z účelového dělení žáků do dvou skupin. Tříčlenná skupina vždy modelovala s odborně způsobilou učitelkou v učebně určené pro výuku keramiky, ostatní žáci pokračovali ve výtvarné práci s druhou vyučující. Vystupování obou učitelek bylo vlídné, prostředí a atmosféra výuky nebyla stresující.

Pro výsledky vzdělávací činnosti byl charakteristický především nedostatek systematičnosti s převahou nahodilosti. Tato skutečnost byla znatelná především z výtvarných realizací žáků.

Do celostátních přehlídek VO ZUŠ se obor nezapojuje, využívá však prezentace v místě působení školy.

Hodnocení kvality vzdělávání výtvarného oboru

Základem organizace vzdělávání je kolektivní vyučování, které vychází z individuálního vedení žáka ve skupině. Z dokumentace i provedené hospitace bylo zjištěno, že výuka není organizována v souladu s učebními plány a to jak při stanovení počtu dětí ve skupině, včetně odpovídajícímu počtu učitelů, tak i při plánování učiva v rámci jednotlivých předmětů. Počet žáků i podmínky pro výuku vypovídají o určitém provizoriu, které je třeba urychleně řešit v rámci celkové koncepce školy.

Na základě výše uvedených skutečností celkově hodnotí inspekce kvalitu vzdělávání výtvarného oboru jako pouze vyhovující.

Celkové hodnocení kvality vzdělávání

Vzhledem ke zjištěným skutečnostem v hudebním a výtvarném oboru hodnotí ČŠI celkovou úroveň kvality vzdělávání jako průměrnou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Vedení školy má stanoveny koncepční záměry na období 2000 – 2005. Koncepce, se kterou byl pedagogický sbor řádně seznámen, vychází z regionálních i místních podmínek a zohledňuje finanční možnosti školy. Priority jsou především ve stabilizaci kvalifikovaných pedagogických pracovníků a v širší nabídce esteticko-výchovných činností žáků.

Roční plán zpracováván není, s hlavními úkoly příslušného školního roku jsou pedagogičtí pracovníci seznamováni na úvodním jednání pedagogické rady. Ředitel zpracovává pouze dílčí měsíční plány, které jsou k dispozici všem zaměstnancům ve sborovně školy.

Kontakt s oblastní uměleckou radou je omezen pouze na přípravu jednotlivých kol soutěží ZUŠ.

Inspekce hodnotí úroveň plánování jako ještě vyhovující.

Organizování

Pedagogičtí pracovníci mají vymezeny pravomoci, které upravují jejich činnosti mimo vyučování. Zástupce ředitele školy je zároveň pověřen vykonáváním školnických prací. Osobní materiály jsou uloženy v samostatných deskách, které mimo jiné obsahují poučení o právech a povinnostech jednotlivých kategorií pracovníků, pracovní smlouvy a kopie posledních vysvědčení. Ochrana osobních dat zaměstnanců i žáků je zajištěna před zneužitím.

Pedagogická dokumentace je vedena v plném rozsahu. Drobné nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny. Vyučující HO odevzdávají po vyučování třídní knihy do sborovny, aby byly k dispozici pro případnou kontrolu.

Provoz školy se řídí školním řádem, který však neobsahuje žádná práva žáků nebo jejich zákonných zástupců. Navíc je (podle názoru inspekce) tento dokument stylisticky neupravený a proto bylo inspekcí doporučeno školní řád přepracovat.

Organizace kolektivního vyučování není v souladu s učebními plány. Počty žáků neodpovídají stanoveným limitům vyučovaných skupin. V HO byly zjištěny odchylky v počtu žáků při vyučování PHV, které probíhá na čtyřech okolních MŠ v malých skupinách (3 – 5 žáků, přičemž učební plány určují 10 – 20 žáků na jednu skupinu). Ve VO jednu skupinu 10 žáků vyučují souběžně dvě vyučující.

Vnitřní informační systém je založen na osobním styku vedení školy s ostatními pracovníky. Zásadní informace jsou předávány na poradách, nebo jsou v písemné podobě zveřejněny na vývěsce.

Také ve styku s rodiči je preferován osobní kontakt. Zásadní informace organizačního charakteru jsou zveřejňovány na nástěnce, k informování rodičů o prospěchu jednotlivých žáků jsou využívány především interní přehrávky.

Škola propaguje svou práci pomocí všech dostupných prostředků (městský rozhlas, tisk, plakáty, letáky). Nemá dosud k dispozici osobní počítač a proto má omezený přístup k dalším zdrojům informací (např. prostřednictvím internetu).

Výroční zpráva 1999/2000 je zpracovaná na základě osnovy dané školským úřadem, obsahuje především statistické údaje v tabulkách, není uvedena analýza školního roku.

Inspekce hodnotí oblast organizování průměrně.

Vedení a motivování pracovníků

Řízení školy je založeno na každodenním osobním kontaktu s pedagogickými pracovníky.

Ředitel hodnotí kolektiv učitelů velmi dobře, především si váží jeho soudržnosti při mimoškolních aktivitách. Vzniklé problémy s podřízenými pracovníky řeší především jednáním, případně i domluvou. Vzhledem k velikosti školy a počtu zaměstnanců je operativní řízení dostatečně pružné a funkční.

Přes určitý pokrok v personálním zabezpečení není složení pedagogického sboru ještě zcela vyhovující z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti, a to i přes očekávaná dílčí zlepšení (např. ukončení studia).

Širšímu uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků do určité míry brání skutečnost, že z 15 učitelů, kteří v současné době na škole vyučují, je 9 externích. Náměty a připomínky pracovníků k činnosti školy jsou vedením akceptovány (např. vybavování učebními pomůckami).

Pomoc začínajícím pedagogům je zajištěna pověřením uvádějícího učitele (v tomto školním roce studujícímu teplické konzervatoře). Další vzdělávání vyučujících všech oborů probíhá na základě individuálních aktivit.

Kritéria hodnocení zaměstnanců školy jsou součástí vnitřního platového předpisu, se kterým jsou pracovníci školy seznámeni. Ředitel ZUŠ posuzuje práci každého učitele především podle dosahovaných výsledků v pedagogické činnosti přihlíží i k aktivitě při organizování mimoškolních akcí. Na každé poradě vždy hodnotí činnost ZUŠ za předcházející období.

Řízení pracovníků školy je ze strany vedení funkční a navazuje na oblast plánování a kontroly.

Na základě uvedených skutečností jsou systém, rozsah a efektivnost vedení i motivování pracovníků na průměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

Kontrola výchovně-vzdělávací práce učitelů není plánovaná, ale vychází z momentálních potřeb a dílčích poznatků, získaných zejména prostřednictvím žákovských koncertů. Hospitace ve vyučování jsou prováděny ředitelem i zástupcem podle odbornosti, především v HO. Z hospitací jsou pořizovány zápisy, obsahující základní údaje, rozbor hodiny (především zjištěné klady a nedostatky) a kvalifikované závěry. Poznátky z hospitací nejsou předmětem jednání pedagogických rad, ale jsou projednávány s jednotlivými vyučujícími bezprostředně.

Kromě kontroly pedagogické dokumentace vedené jednotlivými učiteli, nebyla další kontrolní činnost ze strany vedení školy inspekcí zaznamenána.

Ve škole byly provedeny kontroly kontrolním oddělením ŠÚ v Teplicích a hygienickou službou. Účetní firmou je smluvně pro ZUŠ prováděn audit hospodaření.

Inspekce považuje kontrolní mechanismy v oblasti výchovy a vzdělávání za funkční. Celkově hodnotí celkovou úroveň kontroly jako průměrnou.

Hodnocení kvality řízení

I když bylo dosaženo ředitelstvím školy dílčích zlepšení, ČŠI hodnotí oblast řízení jako průměrnou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (Školský úřad Teplice, č.j. 111/96, ze dne 22. května 1996, změneno k 1. září 1998),

- třídní knihy pro skupinové vyučování – školní rok 2000/2001,
- třídní knihy pro individuální výuku hudebního oboru – školní rok 2000/2001,
- kmenové výkazy individuálně vyučovaných žáků,
- katalogy o průběhu studia – hudební obor,
- katalogy o průběhu studia – výtvarný obor,
- katalogy o průběhu studia – taneční obor,
- katalog nastudovaných skladeb,
- protokoly o komisionálních zkouškách – školní rok 1999/2000,
- rozvrhy hodin vyučovaných žáků a předmětů - školní rok 2000/2001,
- zápisy z jednání pedagogické rady,
- koncepce ZUŠ na období 2000/2005,
- výroční zpráva za školní rok 1999/2000,
- poslední inspekční zpráva čj. 0-06-05/9697-Svob ze dne 9. května 1997 a zpráva z následné inspekce čj. 083-260/98-4017 ze dne 15. června 1998,
- hospitační záznamy inspektora,
- doklady o nejvyšším ukončeném vzdělání pedagogických pracovníků,
- školní řád, organizační a vnitřní řád školy,
- výtvarné práce žáků.

ZÁVĚR

ZUŠ Krupka osvědčila za devět let své existence oprávněnost svého zřízení tím, že otevírá další možnosti dětem spádové oblasti naplňovat smysluplně svůj volný čas.

I přes zjištěné nedostatky celkově hodnotí ČŠI školu jako průměrnou a to vzhledem k pozitivům, kterých bylo v jednotlivých oblastech činnosti školy od poslední inspekce dosaženo.

Vzhledem ke zjištěným nedostatkům v organizaci výuky PHV a VO nepovažuje ČŠI vynakládání prostředků přidělených ze státního rozpočtu za efektivní.

Pozitiva:

- stabilizace pedagogických pracovníků,
- zkvalitnění oblasti řízení školy.

Negativa:

- podmínky pro činnost výtvarného a tanečního oboru,
- naplňování učebních plánů ve VO a PHV,
- relativně nízká úroveň domácí přípravy žáků HO, omezující v širším rozsahu plnit osnovy.

Doporučení:

- Nově zpracovat koncepční záměry školy, stanovit priority a zvážit další existenci VO a TO, vzhledem k nízkému počtu zájemců o studium i k podmínkám, které jsou pro činnost

těchto oborů vytvořeny

- Organizovat vyučování v PHV a VO plně v souladu s platnými učebními plány
- Od školního roku 2001/2002 realizovat výuku ve VO na základě Vzdělávacího programu výtvarného oboru základních uměleckých škol schváleného MŠMT ČR 26. dubna 2000 pod čj. 15 865/2000-22
- Pro komisionální zkoušky (postupové, závěrečné) používat předepsané tiskopisy SEVT
- Přepracovat školní řád tak, aby obsahoval i práva žáků (zákonných zástupců)

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Jan Svoboda	v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 23. května 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. 5. 2001

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Pavel Krs	v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	11. června 2001	083 162/01-4017
Zřizovatel:	11. června 2001	083 163/01-4017

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
18. 6. 2001	083 171/01-4017	Viz příloha